

Darfur

Euroopa Parlamendi resolutsioon Darfuri kohta

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone kõnealusel teemal, sealhulgas 16. septembri 2004. aasta resolutsiooni humanitaarolukorra kohta Sudaanis¹ ja AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee 21. aprilli 2005. aasta resolutsiooni AKV-EL 3777/05 olukorra kohta Sudaanis²;
 - võttes arvesse Aafrika Liidu rahu- ja julgeolekunõukogu 10. märtsi 2006. aasta kommünikeed;
 - võttes arvesse 8. aprilli 2004. aasta humanitaarrelvarahukokkulepet;
 - võttes arvesse Aafrika Liidu Sudaani missiooni mandaati, mida pikendati 2004. aasta oktoobris;
 - võttes arvesse Abujas käimasolevaid rahukõnelusi;
 - võttes arvesse oma 2004. aasta veebruari missiooni ja 2004. aasta augusti/septembri missiooni ning AKV-ELi 2005. aasta märtsi missiooni tulemusi;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 115 lõiget 5,
- A. arvestades, et oma aruandes ÜRO Julgeolekunõukogule väitis Jan Pronk, et Darfuris jätkuvad tapmised, vägistamised ja inimõiguste rikkumised ning vägistamised ja seksuaalne vägivald ei vaibu riigisisest ümberasustatud inimeste laagrites ega laagritest väljaspool;
- B. arvestades, et relvarahust ei peeta piirkonnas kinni, arvestades, et Sudaani vabastusarmeesse (SLA) kuuluvad mässulised on hakanud relvarahu sagedamini rikkuma, ning arvestades, et õiguse ja võrdsuse liikumise (JEM) mässulised ütlesid, et nad nõuavad piirkonna enesemääramist, kui konfliktile ei suudeta peagi lahendust leida;
- C. arvestades, et Sudaani valitsus jätkab Janjaweedi relvarühmituste aktiivset toetamist, tehes seda mitte ainult jõukude relvastamise kaudu, vaid ka otsese osalemise kaudu

¹ ELT C 140 E, 9.6.2005, lk 153.

² ELT C 272, 3.11.2005, lk 43.

rünnakutes küladele toetavate sõidukitega¹, kusjuures on olemas pealtnägijate teated valitsuse helikopteritest tulistamise kohta²;

- D. arvestades, et Aafrika Liidu Sudaani missiooni pikendati kuni 30. septembrini 2006, pärast mida tagab rahvusvahelise kohaloleku otseselt ÜRO;
- E. arvestades, et Sudaani valitsus ütles, et selline ÜRO operatsioon tähendaks kolonialismi, ja ähvardas Aafrika Liidust välja astuda, kui nii peaks juhtuma;
- F. arvestades, et Aafrika Liidu Sudaani missiooni algne mandaat oli kaitsta Aafrika Liidu vaatlejaid, kes jälgisid humanitaarrelvarahukokkuleppe rikkumisi; arvestades, et seda mandaati pikendati 2004. aasta oktoobris, et võimaldada Aafrika Liidu Sudaani missioonil kaitsta tsiviilisikuid, "kes on otses ohus ja selle vahetus läheduses"; arvestades, et tsiviilisikute kaitse ei ole kunagi olnud selle missiooni mandaadi keskmes;
- G. arvestades, et Darfuri konflikt – ja kohtuliku jälituse puudumisest tulenev karistamatus – mõjutab üha enam naabruses asuva Ida-Tšaadi stabiilsust ning kujutab ohtu rahvusvahelisele rahule ja julgeolekule;
- H. arvestades, et Sudaani valitsus takistas ÜRO peasekretäri asetäitjat humanitaarküsimustes ja hädaabi koordinaatorit Jan Egelandi külastamast Darfuri 3. aprillil 2006; arvestades, et humanitaarabi ja kõikide humanitaartöötajate juurdepääsu Darfurile peetakse viimase kahe aasta halvimaks;
- I. arvestades, et ÜRO Julgeolekunõukogu pöördus 2005. aasta märtsis Darfuri olukorra küsimuses Rahvusvahelisse Kriminaalkohtusse, misjärel algatati uurimine, mille tulemusel on Haagis asuval kohtule seni edastatud 51 potentsiaalse kahtlustatava nimed;
- J. arvestades, et Sudaani valitsus lõi Darfuris oma erikohtud sõjakuritegude ja inimõiguste rikkumistega tegelemiseks, püüdes nii vältida sõjakuritegudes kahtlustatavate Sudaani ametiisikute saatmist Rahvusvahelisse Kriminaalkohtusse;
- K. arvestades, et tänaseni ei ole need erikohtud võtnud vastutusele ühtegi ametiisikut, relvarühmituste liiget või teisi isikuid, kes vastutavad inimõiguste tõsiste rikkumiste eest Darfuris;
- L. arvestades, et 6. märtsil 2006 rünnati väljaspool Al Shareifi laagrit neljast teismelisest tütarlapselt koosnevat rühma ja kallaletung lõppes ründaja surmaga; arvestades, et politsei edastas nelja tütarlapse juhtumi mõrvasüüdistustega prokurörile;
- M. arvestades, et Venemaa ja Hiina jätkavad relvade tarnimist Sudaani valitsusele; arvestades, et mõlemad riigid on viimase kuue kuu jooksul järjekindlalt blokeerinud ÜRO Julgeolekunõukogu jõupingutusi kehtestada Sudaani suhtes sanktsioonid,

¹ Nagu on dokumenteeritud Aafrika Liidu relvarahukomisjoni relvarahu rikkumise aruandes number 96/05 Sudaani valitsuse väidetava rünnaku kohta Umm Zoori turule 16. juulil 2005, milles tehti järeldus, et relvarahu rikkumise panid toime Janjaweedi ja Sudaani valitsuse väed.

² Nagu on dokumenteeritud inimõiguste ülemkomissari büroo (OHCHR) viimases aruandes Sudaani kohta, mis avaldati 27. jaanuaril 2006, lk 10-11.

1. mõistab hukka kõikide poolte toime pandava vägivalga ja vägistamiste jätkumise ning taunib Sudaani valitsuse jätkuvat toetust Janjaveedi relvarühmitustele¹;
2. nõuab tungivalt, et ÜRO Julgeolekunõukogu tuleks kokku, et tegeleda vägivalga probleemiga Darfuris, mis võrdub genotsiidiga, ja täidaks oma kohustust kaitsta tsiviilisikuid, koostades 1. oktoobril 2006 või varem (pärast Aafrika Liidu Darfuri missiooni mandaadi lõppemist 30. septembril 2006) ÜRO põhikirja VII peatüki alusel selge mandaadi;
3. kutsub ÜRO Julgeolekunõukogu üles laiendama relvaembargot Darfuris kogu Sudaanile ja toetama Aafrika Liidu jõupingutusi Darfuris saavutada täielik toimevõime ning laialdaselt tõlgendama tema mandaati kaitsta tsiviilisikuid kuni ÜRO missioonile üleminekuni;
4. rõhutab, et Aafrika Liidu Sudaani missiooni vägede mandaat on olnud esmajoonel humanitaarrelvarahukokkuleppe rikkumiste vaatlemine; arvustab rahvusvahelist üldsust, kuna see ei teinud varem midagi tsiviilisikute kaitseks;
5. kutsub ELi liikmesriike üles austama juba võetud kohustusi sõjaliste vaatlejate, staabiohvitseride ja tsiviilpolitsei saatmiseks, et suurendada Darfuris turvalisust ja tagada, et praegust Aafrika Liidu Sudaani missiooni rahastatakse piisavalt ning kindlustada talle varustus, et tal oleks võimalik tõlgendada oma piiratud mandaati võimalikult laialt;
6. tervitab ÜRO Julgeolekunõukogu 2006. aasta märtsis tehtud otsuseid ründelendude keelamise kohta Darfuris; nõuab tõhusalt jõustatud lennukeelutsooni kogu Darfuri kohal;
7. kutsub ELi, Ameerika Ühendriike ja teisi rahvusvahelisi osalejaid võtma kõik vajalikud meetmed, et aidata teha lõpp karistamatusele, jõustades ÜRO Julgeolekunõukogu sanktsioonirežiimi ja taotledes, et see režiim hõlmaks sihtsanktsioone isikute suhtes, kes takistavad ÜRO vägede sisseviimist ja aitavad muul viisil kaasa tsiviilisikute kuritarvitamisele;
8. nõuab, et rahvusvaheline üldsus toetaks Rahvusvahelise Kriminaalkohtu uurimist seoses rahvusvahelise humanitaarõiguse ja inimõigustealaste õigusaktide rikkumistega Darfuris;
9. ühineb ÜRO pagulaste ülemkomissari nõudmisega teha lõpp Sudaani pagulaste sundvärbamisele Tšaadis; nõuab Tšaadi-Sudaani piirikontrolliväe rakendamist, nagu on ette nähtud kokkuleppes, mille kahe riigi presidendid allkirjastasid 10. veebruaril 2006;
10. arvustab teravalt Sudaani valitsust, kuna ta takistas ÜRO peasekretäri asetäitjat humanitaarküsimustes ja hädaabi koordinaatorit Jan Egelandi külastamast Darfuri;

¹ Dokumenteeritud Aafrika Liidu relvarahukomisjoni relvarahu rikkumise aruandes number 96/05 (vt põhjenduse C allmärkust 1) ning arvestades ÜRO erisaadiku Darfuris Jan Pronki väidet 21. märtsil 2006, et "Aafrika Liidu välikomandörid räägivad avameelselt valitsusmeelsete vägede jätkuvast toetusest relvarühmitustele".

11. kutsub Aafrika Liitu üles jätkama juhtiva rolli täitmist Abuja rahukõnelustel ja kõiki kõnelustel osalejaid töötama nende eesmärkide saavutamise nimel;
12. kutsub Sudaani valitsust üles töötama koos valitsusväliste organisatsioonidega oma rahva heaks; nõuab tungivalt, et valitsus vaataks läbi 2006. aasta vabatahtliku ja humanitaartöö korraldamise seaduse, et viia see kooskõlla rahvusvaheliste inimõiguste normidega; nõuab kindlalt, et Sudaani humanitaarabikomisjon (HAC) hõlbustaks viisade ja reisilubade väljastamist humanitaartöötajatele ning lõpetaks rahvusvaheliste valitsusväliste organisatsioonide ahistamise; arvustab seda, et HAC ei ole Sudaani valitsusest sõltumatu;
13. kutsub Sudaani valitsust üles vabastama Amouna Mohamed Ahmedi (17), Fayza Ismail Abakeri (16), Houda Ismail Abdel Rahmani (17) ja Zahra Adam Abdela (17) nende juhtumi uurimise ajaks ning on arvamusel, et neid tütarlapsi kui vägistamiskatse ohvreid tuleks kohelda asjakohase hoolitsusega;
14. arvustab Venemaa ja Hiina püüdlusi blokeerida ÜRO Julgeolekunõukogu tegevust Darfuri küsimuses; nõuab tungivalt, et rahvusvaheline üldsus avaldaks nendele riikidele suuremat survet, et vältida seda, et nende riikide nafta ja relvade müügiga seotud majandushuvid kahjustavad rahu saavutamist Darfuris;
15. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisonile, Sudaani valitsusele, ÜRO Julgeolekunõukogule, Jan Pronkile, Jan Egelandile, Kofi Annanile ning AKV riikide valitsusjuhtidele.